

תיקוני עירובין

גליון שאלות הלכתיות

המתחדשות מידי שבוע בבדיקת העירובים השכונתיים

גליון מס' 331
תמוז תשפ"ב

עירובין למעשה
עיון | שימוש | כשרות

מוקד העירוב
בארץ הקודש
054-84-833-20

כמה פתרונות לביטול תל המתלקט שנמצא תחת החוט

דין נוסף שהרחבנו בו במהלך הסיוור, בענין צורת הפתח שיש מתחתיה תל בגובה י' טפחים, ובצורת המדידה של התל המתלקט. נביא כאן את הדברים לתועלת הציבור, ובפרט שבימים אלו אנו עוסקים בדינים אלו במסגרת השיעורים המתקיימים לעשרות אברכים ברחבי הארץ. באחת מצורות הפתח היה שינוי במפלס הקרקע יותר ממטר אחד, ורוב הפתח היה ישר, עד שלפני מקום העמוד יש שיפוע תלול בחול.

הבעיה ההלכתית בתל תחת החוט, הוא משום הדין של מחיצה העוברת מתחת החוט, שהתקבל במערכות העירובים המהודרים בזמנינו להקפיד שלא תהיה מחיצה תחת צורת הפתח. ולפ"ז תלוי מהו שיעור השיפוע וגבהו, אם בסה"כ אינו מגיע לגובה י' טפחים בתוך אורך ארבע אמות, אין לו דין מחיצה, ואינו עושה שום בעיה. אבל אם יש בו גובה י' טפחים מתוך ד' אמות, צריך לחפש פתרונות לבטל ממנו דין מחיצה. [יש חוששים לדברי שו"ת האלף לך שלמה שהחמיר במדרגה ג' טפחים תחת הפתח, ואכמ"ל].

לאחר שהסברנו בשטח את הדינים, עצרנו למדוד את התל, וראינו שעשו כאן כמה פתרונות. א. כשהעמידו את העמוד, עשו חישוב שהוא יעוד בנקודה שהשיפוע לא תלול מאוד. ב. הוסיפו חול בחלק התחתון ליד העמוד שמטה, והגביהו מעט את הקרקע, ובזה ממעטים את גובה התל. ג. גררו מלמעלה אדמה, כדי שהשיפוע יתארך ולא יזדקף תוך ד' אמות. ובסופו של דבר יצא שיש רק כחצי מטר שהוא משופע בשיפוע מספיק, וכמובן שאין חשש של מחיצה במצב כזה.

צורת מדידת השיפוע של תל המתלקט

בענין צורת מדידת התל, יש ג"כ דבר חשוב, שמצוי שאנשים משערים במראה עין, ובטוחים שהתל משופע, ובאמת אינו בשיפוע כשר כלל. לכן למדנו כאן את הצורות של המדידה בשטח.

אפשרות אחת למי שאין לו כלי מיוחד, למדוד בעזרת סרט מידה באורך ד' אמות, שני אנשים מחזיקים בקצוות, האחד מניח על הקרקע הגבוהה, והשני בגובה, ומותח אותו ויהיה בגובה ישר למקום החזקת ראשו הראשון, ואי אפשר לשער מהו ישר בפרט כשהקרקע משופעת ומטעה, אלא מניחים עליו פלס לראות שהוא ישר, ואחר כך בודקים לאיזה גובה הוא הגיע תוך ד' אמות. אך יש לבאר שהאורך של סרט המידה יהיה פחות מד' אמות, כיון שדעת רוב הראשונים והאחרונים שהד' אמות נמדדים בשיפוע, שהוא פחות מהקו האוירי הישר. וכן לשון המשנ"ב (סי' שמ"ה סק"ה), ולפי החשבון יוצא שקו האורך של שיפוע ד' אמות, הוא 21.8 טפחים, [והחישוב בס"מ הוא באותו יחס לשיעור החזו"א ורח"נ].

לימוד צורת מדידת שיפוע התל שנמצא תחת החוט

אפשרות ב' באמצעות מכשיר מכני, שעשה הג"ר יואל שילה שליט"א האחראי על העירוב ברכסים, ע"י קרש קטן עם מחוגה, מניחים את הקרש על הקרקע המשופעת, והמחוג יורד למטה לפי כח המשיכה, ורואים לפי הסימון שעל הקרש, אם המחוג עובר את הסימון סימן שהשיפוע חזק כשיעור המתלקט, ואם אינו עובר סימן שהוא פחות מהשיעור.

אפשרות ג' שהתחדשה בשנים האחרונות, שניתן להשיג במחיר סביר מד מעלות דיגיטלי, שמניחים אותו על המקום המשופע, ומופיע במד כמה מעלות הוא השיפוע. ולפי החישוב יוצא שתל המתלקט מתוך ד' אמות כנ"ל, הוא בזווית של 24.6 מעלות, ואם מופיע במד מספר גבוה יותר סימן שהשיפוע מספיק חזק, ואם המספר נמוך יותר סימן שהשיפוע אינו מספיק ואינו מחיצה.

לתועלת העוסקים בעירובין

רכשנו לאחרונה כמה מכשירים דיגיטלים למדידת תל המתלקט ניתן להשיגם במוקד העירוב בחמישים שקלים בלבד

סיוור בעירוב עמנואל לעשרות משתתפי השיעורים

בשבוע האחרון התקיים סיוור מיוחד בעיר עמנואל יחד עם עשרות אברכים ות"ח שמשתתפים בשיעורי העירובין הנמסרים שם מידי שבוע. לאחר שבמסגרת השיעורים למדנו לימוד מקיף של דיני המחיצות וצורות הפתח, יצאנו עם הקבוצה לשטח, לראות כיצד עושים את הדברים בפועל, ולרכוש את הידיעה הברורה בהלכות עירובין למעשה.

בישוב עמנואל עד לא מזמן, לא הייתם מוצאים עמודי עירוב וחוטים, מלבד בשער הכניסה, כי כל הישוב מוקף בגדר טובה ומפוקחת, והיא משמשת את העירוב במשך שנים רבות. אבל לאחרונה הוסיפו רבני המקום עם הרב יהושע האחראי על העירוב, להדר את העירוב בכך שיפרידו את האזורים שאינם ראויים לשימוש, משום ששטחים אלו יכולים להיחשב קרפף, וכבר הזכרנו בגליונות קודמים מתוך הנידונים ההלכתיים שהיו שם, כגון, האם כיון שחסידי ברסלב יוצאים אל השטחים השוממים להתבודד בין הסלעים הקוצים והעצים, נעשה מקום העומד לשימוש. והרבנים צידדו שכיון שהם מתכוונים לשימוש שיהיה מבודד מהעיר, אינו עושה את המקום משמש את העיר.

סיוור ללימוד עירובין למעשה בשטח

כעת יכולנו לקחת את לומדי השיעורים לסיוור בתוך העיר, לראות עמודי עירוב חדשים, ולמדנו בהם הרבה דברים הלכתיים שהיינו צריכים לחשב ולשקול בשעת התקנת העירוב.

כמו כן עסקנו יחד בקשירת חוט בפועל, עם הציד המתאים שמשמש את העוסקים בעירובים בזמנינו. האברכים נטלו את הכלים לידיהם, והתנסו ולמדו כיצד לתקן ולקיים מצות עירוב כהלכה.

צורת הפתח במורד והחוט יורד באלכסון

אחד מהדברים שלמדנו בסיוור זה, היה בכביש היורד אל הגדר הבטחוניית המקיפה את הישוב, שבו החוט של העירוב יוצא במורד ג"כ, כאשר כל העמודים בגובה זהה. בדין זה העולם יודע שצריך חוט ישר, אבל במשנ"ב כתוב אחרת. המשנ"ב (סי' ס"ב ס"ק ס') כותב בשם הפמ"ג שאפילו אם עמוד אחד גבוה מחבירו הרבה, והקנה העליון מונח בשיפוע, כשר. ובשער הציון (ס"ק מ"ו) הביא שבחידושי רע"א מסתפק אם מונח הרבה בשיפוע ע"ש מש"כ בשם הרא"ם. והנה לא התבאר ברע"א ובשעה"צ על איזה שיעור שיפוע הוא חושש. ובשיעור העירובין הבאנו ששיש בזה ג' שיעורים. א. מובא בשם הגר"א קוטלר צ"ל שהיקל עד ארבעים וחמש מעלות. ב. הרבנים בב"ב סברו עד שיעור תל המתלקט, אך משתדלים שלא ייראה מזור. ג. הגר"מ רוזנר שליט"א חושש משיפוע ביחס של אחד מתוך עשרים.

שיטת בקשירת חוט בפועל

לפ"ז כיון שאורך צורת הפתח רגילה היא כשלושים מטר, א"כ עד שיפוע של מטר וחצי זה כשר לדעת כולם, למרות שהשיפוע ניכר לעין היטב. ואף במקום שיש קצת יותר, משמעות המשנ"ב היא שלא חשש אלא בשיפוע הרבה. וכן היו נוהגים בבני ברק. [ויש מהאחרונים שנקטו, שבאופן שהקרקע עצמה יורדת בשיפוע, כמו כאן שהכביש עצמו במורד והעמודים בגובה זהה, אין חשש אף בשיפוע גדול, כי המשקוף זהה ביחס לקרקע. אבל צ"ע בזה, כיון שהטעם של הרא"ם הוא משום פתחי שימאי, שאינו כדרך הפתחים, והרי הדרך היא שפתח במורד עושים כשהמשקוף ישר ביחס לעולם, ולא ביחס לקרקע].

"חודש השכירות" - בחודש זה יעורר כל אחד בשכונתו, להודיע על דירת גוי או מזומה, שיישכרו ממנו כדין לשמיעת שיעורים ועידכונים מהעירובים בארץ - 0733-83-1195 * ניתן לרכוש חוברות בהלכות המעשיות

צידוף של שיפוע קטן להשלמת שיעור גובה המחיצה

בהמשך הסיור הגענו לגדר שהיה בה נידון מיוחד וחדש, בשיעור גובה המחיצה. מדובר בגדר באורך כארבע מאות מטרים, שכל אורך הגדר היא בגובה זהה בערך, ולכן הכרעת הנידון הזה משמעותית מאוד. גדר זו יש בגובה כ 95 ס"מ, דהיינו פחות משיעור חזו"א, ולמעשה בעירובים בזמנינו הורו הרבנים להקפיד שיהיה כשר גם לשיעור חזו"א, א"כ הגדר הזו אינה מספיק גבוהה. והפתרון הוא להוסיף מעליה דבר שיגביה אותה עד כ 98 ס"מ ולכתחילה 100 ס"מ (כמ"ש בשיעורין של תורה למרן הקה"ן). אבל זה עבודה גדולה ויקרה להוסיף על גדר באורך כארבע מאות מטרים.

לפני הגדר יש מדרגה של אבן שפה כמו בשפת המדרכה, ולכאורה היא יכולה להצטרף לקיר להשלם שיעור מחיצה. אבל כיון שהאבן רחוקה מהקיר, ויש עלי כעין מדרגה ברוחב כארבעים ס"מ, אינה מצטרפת לשיעור מחיצה. כדק"ל לגבי מדרגות, ע"פ הרמ"א בהלכות ביטול מחיצת קרפף (סי ש"ח ס"ב).

אבל בראש הגדר יש תוספת קטנה, שהקיר מסתיים בשני שיפועים קטנים, שמוסיפים עוד ארבעה ס"מ, אלא שהשיפוע שלהם מתון מאוד, והוא פחות משיעור תל המתלקט, זאת אומרת שבעצם החלק הזה נחשב שטח ישר, אלא שמ"מ הוא מוסיף גובה שראוי להשלים לנו את שיעור המחיצה. השאלה האם אפשר לצרף שיפוע כזה שאינו בשיעור זקיפות.

הבאנו את השאלה לכמה רבנים, והורו כולם שמסתבר לומר, שכיון שמדובר בתוך פחות מג' טפחים לדופן המחיצה, אפשר לצרף אותו לחשבון המחיצה. וע"פ הוראה זו, נמצא שיש באורך הקיר מחיצה כשרה וארוכה, שמשלימה את היקף העירוב המהודר.

[אמנם אם מדובר בשיפוע של הקרקע הסמוכה לקיר או לתל, לא נצרף שיפוע קטן אף אם הוא יהיה תוך ג' טפחים לקיר, כי אדרכה הוא נחשב כהמשך של הקרקע, ואפילו כשיש בשיפועו זקיפות של המתלקט הסתפק הביאור הלכה (סי ש"ב ס"ב) אם אפשר לצרף אותו להשלמת המחיצה או נחשב כהמשך הקרקע. משא"כ במקרה זה שהשיפוע נמצא על ראש הקיר שאינו משתייך לקרקע כלל, נקטו הרבנים שאפשר לצרפו למחיצה.]

התעוררות חדשה לשיכירות מגויים ביהדות נפרדות

בס"ד אנו שומעים מהמחצית במקומות שונים, על ההתעוררות החדשה שמגיעה בעקבות הפעילות של "חודש השכירות", לחזק את עשיית השכירות בהידור, בכל שכונה ועיר. ובמוקד העירוב מתקבלות שאלות רבות ומגוונות מאחראים ומאברכים שעוסקים בתיקון העירובים ובזיכוי הרבים.

ביום שישי האחרון הגיעה שאלה מהאחראי על העירוב בעיר ביתר עילית. התברר לו שיש אדם שמחזיק עובדת גויה ונתן לה חדר מחסן לגור בו לבד. במצב כזה היא נחשבת דירה בפני עצמה, ואמנם בהרבה מקרים אינה אוסרת לחלק מהשיטות, כפי שהבאנו בגליון הקודם, אבל משתדלים להתיר גם לשיטות האחרות שהובאו להלכה, וכן להימנע ממקרים שהיא תאסור, כגון בשבת שבע"ב ישע לעיר אחרת והיא תישאר בדירה שלה. לכן הוא שואל האם הוא יכול לשכור מהמעביד שנתן לה את המחסן, למרות שכעת אין לו שם שום זכות.

האם בגלל צרור המפתחות של המעביד נחשב כשיכיר ולקייטו

והנה השו"ע (סי שפ"ב ס"ח) כותב שניתן לשכור מהמשכיר באחד משני אופנים, א. כשהמשכיר יכול לסלק את השוכר מדירתו בכל שעה, [ממילא כשהוא משכיר לעירוב, זה כמו שסילק את השוכר החזיר]. ב. אם יש למשכיר חפץ בדירת השוכר, חפץ שאינו עומד לשימוש השוכר, שאז הוא נחשב כשיכיר ולקייטו. במקרה הנ"ל לא היה אחד משניהם, אבל לאחר חקירה התברר לו שיש לעובדת צרור מפתחות של דירת המעביד, שלכאורה את הצרור הזה היא מחזיקה עבור המעביד, וא"כ זה יעשה אותו כמו שיכיר ולקייטו שיכול להשכיר את דירתה.

בשאלה זו יש להסתפק טובא בהגדרת שמירת המפתח, האם זה נחשב שהיא שומרת למעביד בלבד, ואז כביכול יש לו מקום בבית של העובדת שעומד לשימוש שלו מידיעתה [כאשר המפתח מונח אצלה בחדר]. או שמא ההגדרה הנכונה היא שהיא קיבלה מפתח לשימוש האישי שלה, כדי שתוכל לבוא לעבודה, ואינו כמקום שעומד לשימוש הבעלים המשכיר, ואינו כשיכיר ולקייטו, ואינו יכול להשכיר את המחסן כעת, אלא אם יבקש ממנה לשמור לו חפץ אחר בחדרה.

העברנו את השאלה להגר"מ ירט שליט"א האחראי בשכונת הר נוף, שיש לו נסיון רב בתחום השכירות מגויים, והוא התפעל כמה גדולה היא התורה, ומה רחב הוא נושא העירובים, שאפילו אחר התעסקות רבה

שנראה שכבר עמדנו על כל השאלות וההלכות, בכל זאת מתחדשות שאלות טובות שלא חשבנו עליהם. ולמעשה מסתבר שהצרור אינו עושה אותו כשיכיר ולקייטו, ולא נחשב שהיא שומרת לו את הצרור, אלא קיבלה אותו לצורך השימוש בו.

בדין אורחים אצל בעה"ב מומר

שאלה אחרת שהגיעה ממשפחה שנסעה לשבת לשוב ספסופה, ושכרה כמה צימרים של בעל בית אחד, ובעה"ב גר בדירתו באותה חצר. האם הם צריכים לשכור מבעה"ב את זכותו, כיון שיש לו פתח אל החצר שלהם.

והנה בשאלה זו צריך לדעת כמה הלכות. א. מדוע יש כאן שאלה בכלל, הרי הם אורחים ויש בעה"ב איתם, א"כ אינם צריכים עירוב. אבל ברמ"א (סו"ס ש"ע) כתב שאם כולם אורחים צריכים עירוב, כי ההיתר של אורח הוא מחמת שטפל לבעה"ב, וכתב המשנ"ב שאם בעה"ב עכ"ם צריכים לשכור, וביאר בשעה"צ (ס"ק ל"ו) משום שאין טפלים לעכ"ם. ולפ"ז י"ל במומר שדינו כגוי, דאין האורחים טפלים אליו.

ב. אם כל האנשים שבמתחם אוכלים יחד בחדר אחד, אינם צריכים עירוב, ואז המומר אינו אוסר עליהם, כמ"ש בשו"ע (סי שפ"ב ס"א) שאין העכ"ם אוסר כשיש רק ישראלי אחד. ומבואר במשנ"ב שאף כשיש הרבה אנשים באותו בית, ואפילו כמה משפחות יחד, נחשבות כאחד לגבי שאין הגוי אוסר עליהם. אבל במצב שיש משהו אחד במתחם שאוכל סעודת שבת בחדר אחר בנפרד, צריכים עירוב, וצריכים שכירות מהגוי.

ג. השאלה העיקרית שהיתה פה, האם צריך לשכור מבעה"ב, באופן שיש לו פתח לחצר של הצימרים, אבל יש לו גם יציאה החוצה אל הרחוב. והתשובה היא שכיון שיש לו פתח לרחוב אינו אוסר בחצר, כי אדם מעדיף את היציאה הפרטית שלו, ולא דרך החצר של אחרים, לכן נחשב שעיקר דריסת הרגל שלו אינה דרך הצימרים, ואינו אוסר עליהם. כמו שמצינו בשו"ע (סי שפ"ט) שאם יש לגוי פתח לבקעה, אינו אוסר על בני המבוי, ואפילו אם הוא בפועל עובר במבוי, ואפילו מכניס קרונות [משאיות] דרך המבוי כל היום כולו, כיון שהיה מעדיף את הפתח שלו לבקעה לבד.

מעבר דרך חצר שהשכנים נועלים לפעמים כדי שלא יהיה מעבר

במסגרת השיפוצים שנעשים בפיקוח העירובים במרכז העיר בני ברק, עשינו צורת הפתח חדשה, בפתח אחורי של חצר בגבול העירוב, שכבר זמן רב שהסתפקנו אם צריכים לעשות אותה, וכעת עשינו אותה לרווחא דמילתא. נביא כאן בפני הלומדים את הספק, ונשמח לשמוע אם יש למישהו ראייה לדבר. בחצר שנמצאת בגבול העירוב, שהגדר של החצר היא מחיצה לכל השכונה, יש פתח לעבור לרחוב הסמוך, אלא שהשכנים ראו שזה הופך למעבר ציבורי, והדבר הפריע לפרטיותם בחצר, לכן עשו שם שער עם מנעול, וסגרים ונועלים אותו

ברוב ימי השבוע, באופן שאדם סתם כבר לא יכנס לחצר ויתקע בשער נעול לפעמים, אלא ילך דרך הרחוב תמיד. אבל יש אנשים שיודעים את הזמנים שבדרך כלל השער פתוח, כגון בשבת, ויש אנשים שמקצרים ועוברים בדרך זו אל הרחוב הסמוך. והנה הפירצה במעבר הזה היא קטנה, כמטר אחד, ויש עומד מרובה מכוון ישר, רק אין צורת הפתח על השער, וק"ל כדעת החזו"א (סי ע"ח) ששער בלי צורת הפתח אינו נחשב מחיצה, וההיתר רק מדין עומד מרובה, והרי בעומד מרובה יש דין שאם רבים עוברים מפירצה אין לה היתר בעומד מרובה (משנ"ב סי שס"ה סק"י), וא"כ האם המצב הזה נקרא מקום שהרבים בוקעים בו כשעוברים במעט הזמנים שהשער פתוח, או שמא כיון שסגור רוב הזמנים ובמטרה למנוע את הרבים, אין זה דרך לרבים.

יש שרצו לדמות דין זה לדין שערים הננעלים בלילה, שהם מועילים אפילו לבטל רשות הרבים, כל שכן שיועילו לבטל דרך הרבים של מבוי. אבל הדבר תלוי בהבנת הדין של שערים הננעלים בלילה, ולפי הבנת החזו"א שהשער אינו במקום מחיצה אלא רק למנוע את הענין של רה"ה, וכמ"ש הרשב"א והובא במשנ"ב שהשערים עושים רק שאינו מסור לרבים בכל שעה אינו דומה לדגלי מדבר, א"כ כאן שחסר צוה"פ, אין השער תחליף למחיצה. עוד יש שרצו לדמות לדברי חנניה בשיטת בית שמאי (עירובין דף ו.) שדלת שכשהוא נכנס ויוצא נועל, חשובה מחיצה. וגם זה לכאורה אינו לשיטת ששער ללא צוה"פ אינו מחיצה.

אבל הנידון העיקרי הוא האם יש דין בקיעת רבים כשעוברים דרך חצר בצידי הרחוב, ותלוי בסוגיא של מבוי שנפרץ לחצר ונפרצה חצר כנגדו, ושם מדובר כשהחצר כמשך למבוי, מה הדין כשהיא בצידי המבוי שאינה נעשים כפילוש לרחוב. ועוד יש לדון האם זה נקרא מעכב את הרבים כדוגמת גידודי. ועיין בזה.

שאלה אחרת שהגיעה ממשפחה שנסעה לשבת לשוב ספסופה, ושכרה כמה צימרים של בעל בית אחד, ובעה"ב גר בדירתו באותה חצר. האם הם צריכים לשכור מבעה"ב את זכותו, כיון שיש לו פתח אל החצר שלהם. והנה בשאלה זו צריך לדעת כמה הלכות. א. מדוע יש כאן שאלה בכלל, הרי הם אורחים ויש בעה"ב איתם, א"כ אינם צריכים עירוב. אבל ברמ"א (סו"ס ש"ע) כתב שאם כולם אורחים צריכים עירוב, כי ההיתר של אורח הוא מחמת שטפל לבעה"ב, וכתב המשנ"ב שאם בעה"ב עכ"ם צריכים לשכור, וביאר בשעה"צ (ס"ק ל"ו) משום שאין טפלים לעכ"ם. ולפ"ז י"ל במומר שדינו כגוי, דאין האורחים טפלים אליו.

ב. אם כל האנשים שבמתחם אוכלים יחד בחדר אחד, אינם צריכים עירוב, ואז המומר אינו אוסר עליהם, כמ"ש בשו"ע (סי שפ"ב ס"א) שאין העכ"ם אוסר כשיש רק ישראלי אחד. ומבואר במשנ"ב שאף כשיש הרבה אנשים באותו בית, ואפילו כמה משפחות יחד, נחשבות כאחד לגבי שאין הגוי אוסר עליהם. אבל במצב שיש משהו אחד במתחם שאוכל סעודת שבת בחדר אחר בנפרד, צריכים עירוב, וצריכים שכירות מהגוי.

ג. השאלה העיקרית שהיתה פה, האם צריך לשכור מבעה"ב, באופן שיש לו פתח לחצר של הצימרים, אבל יש לו גם יציאה החוצה אל הרחוב. והתשובה היא שכיון שיש לו פתח לרחוב אינו אוסר בחצר, כי אדם מעדיף את היציאה הפרטית שלו, ולא דרך החצר של אחרים, לכן נחשב שעיקר דריסת הרגל שלו אינה דרך הצימרים, ואינו אוסר עליהם. כמו שמצינו בשו"ע (סי שפ"ט) שאם יש לגוי פתח לבקעה, אינו אוסר על בני המבוי, ואפילו אם הוא בפועל עובר במבוי, ואפילו מכניס קרונות [משאיות] דרך המבוי כל היום כולו, כיון שהיה מעדיף את הפתח שלו לבקעה לבד.

מעבר דרך חצר שהשכנים נועלים לפעמים כדי שלא יהיה מעבר במסגרת השיפוצים שנעשים בפיקוח העירובים במרכז העיר בני ברק, עשינו צורת הפתח חדשה, בפתח אחורי של חצר בגבול העירוב, שכבר זמן רב שהסתפקנו אם צריכים לעשות אותה, וכעת עשינו אותה לרווחא דמילתא. נביא כאן בפני הלומדים את הספק, ונשמח לשמוע אם יש למישהו ראייה לדבר. בחצר שנמצאת בגבול העירוב, שהגדר של החצר היא מחיצה לכל השכונה, יש פתח לעבור לרחוב הסמוך, אלא שהשכנים ראו שזה הופך למעבר ציבורי, והדבר הפריע לפרטיותם בחצר, לכן עשו שם שער עם מנעול, וסגרים ונועלים אותו

ברוב ימי השבוע, באופן שאדם סתם כבר לא יכנס לחצר ויתקע בשער נעול לפעמים, אלא ילך דרך הרחוב תמיד. אבל יש אנשים שיודעים את הזמנים שבדרך כלל השער פתוח, כגון בשבת, ויש אנשים שמקצרים ועוברים בדרך זו אל הרחוב הסמוך. והנה הפירצה במעבר הזה היא קטנה, כמטר אחד, ויש עומד מרובה מכוון ישר, רק אין צורת הפתח על השער, וק"ל כדעת החזו"א (סי ע"ח) ששער בלי צורת הפתח אינו נחשב מחיצה, וההיתר רק מדין עומד מרובה, והרי בעומד מרובה יש דין שאם רבים עוברים מפירצה אין לה היתר בעומד מרובה (משנ"ב סי שס"ה סק"י), וא"כ האם המצב הזה נקרא מקום שהרבים בוקעים בו כשעוברים במעט הזמנים שהשער פתוח, או שמא כיון שסגור רוב הזמנים ובמטרה למנוע את הרבים, אין זה דרך לרבים.

יש שרצו לדמות דין זה לדין שערים הננעלים בלילה, שהם מועילים אפילו לבטל רשות הרבים, כל שכן שיועילו לבטל דרך הרבים של מבוי. אבל הדבר תלוי בהבנת הדין של שערים הננעלים בלילה, ולפי הבנת החזו"א שהשער אינו במקום מחיצה אלא רק למנוע את הענין של רה"ה, וכמ"ש הרשב"א והובא במשנ"ב שהשערים עושים רק שאינו מסור לרבים בכל שעה אינו דומה לדגלי מדבר, א"כ כאן שחסר צוה"פ, אין השער תחליף למחיצה. עוד יש שרצו לדמות לדברי חנניה בשיטת בית שמאי (עירובין דף ו.) שדלת שכשהוא נכנס ויוצא נועל, חשובה מחיצה. וגם זה לכאורה אינו לשיטת ששער ללא צוה"פ אינו מחיצה.

אבל הנידון העיקרי הוא האם יש דין בקיעת רבים כשעוברים דרך חצר בצידי הרחוב, ותלוי בסוגיא של מבוי שנפרץ לחצר ונפרצה חצר כנגדו, ושם מדובר כשהחצר כמשך למבוי, מה הדין כשהיא בצידי המבוי שאינה נעשים כפילוש לרחוב. ועוד יש לדון האם זה נקרא מעכב את הרבים כדוגמת גידודי. ועיין בזה.